
Ethical Consideration for the Senior Physician

**CHUMSAK PRUKSAPONG, MD*,
SURASAK TANEAPANICHSKUL, MD*,
PINIT KULLAVANIJAYA, MD**,**

**SUKHIT PHAOSAVASDI, MD*,
YUEN TANNIRANDORN, MD*,
AURCHART KARNJANAPITAK, MD*****

According to Webster's New World Dictionary, competent (adj) means well qualified, capable; fit. Thus a competent doctor not only has to be qualified but also capable and fit to insure the safety of any patient seeking his service.

Our medical ancestors taught us long ago that the most important thing to consider before embarking on medical practice is "First, do no harm" and to ensure that the physician will not do any harm to his patients he should start with risk prevention.

The cornerstone of risk prevention is the physician's technical and intellectual competence in order to provide quality assurance for the public.

There are several factors affecting competency and contrary to the old Thai belief that the "older is wiser" saying may not apply to the medical practice because as the physician becomes older his physical and mental ability decline. Unfortunately many elderly physicians fail to see their short-coming and continue to practice even though their practice outcome become poorer as measured by the morbidity, all of which serve no benefit to the public.

Assessing the physician's competency is an important aspect of quality assurance and one of the method of measuring competency is for the physician to voluntarily participating in the continuing medical education to ensure that the patients receive the up to date medical knowledge. As far as the quality assurance is concerned, CME serves only as a minimal requirement to fulfil the competency so needed in this profession.

Thus it is so unfortunate that many senior Thai physicians oppose the CME scheme designed by the Thai Medical Council so much so that one of them even took the matter to the administrative

court claiming that the Council violates his constitutional right. One cannot help but wonder what kind of medical service this elderly physician can deliver without harming the patients since he has no time for CME.

Key word : Ethics, Senior Physician

**PRUKSAPONG C, PHAOSAVASDI S, TANEEPANICHSKUL S,
TANNIRANDORN Y, KULLAVANIJAYA P, KARNJANAPITAK A
J Med Assoc Thai 2003; 86: 392-394**

* Member of Thai Medical Association.

** President of the Royal College of Physicians of Thailand, Secretary General of Medical Council.

*** Member of the Royal College of ENT of Thailand, Deputy Secretary General of Medical Council.

จริยธรรมของแพทย์ผู้สูงอายุ

ชุมศักดิ์ พงษ์พานิช, พบ*, สุจิตต์ เผ่าสวัสดิ์, พบ*, สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล, พบ*,
 เยื่อน ดันนิรันดร์, พบ*, พินิจ กุลละวณิช, พบ**, เอื้อชาติ กาญจนพิทักษ์, พบ***

ในพจนานุกรมภาษาอังกฤษของเว็บสเตอร์นั้น คำว่า "competent" (adj) แปลว่าคุณสมบัติดี ความสามารถดีและเหมาะสม ดังนั้น competent doctor จึงไม่เพียงแต่จะต้องมีคุณวุฒิเท่านั้นแต่ต้องมีความสามารถและความพร้อมด้วย ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยของผู้ป่วยใดก็ตามที่มาขอรับบริการจากแพทย์ผู้นั้น

บรรพบุรุษในวงการแพทย์ได้พร่ำสอนเรามาช้านานแล้วว่าก่อนที่จะเริ่มต้นทำเวชปฏิบัติ นั้น เขาควรจะระลึกถึงวลีสำคัญที่ว่า

"อันดับแรกเราจะไม่ทำร้ายผู้ป่วย" ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วการไม่ทำร้ายผู้ป่วยจะต้องเริ่มด้วยการป้องกันความเสี่ยง

หลักการสำคัญของการป้องกันความเสี่ยงคือการที่แพทย์มีความรู้ความสามารถและมีทักษะจึงจะสามารถให้การป้องกันสุขภาพแก่สาธารณสุขได้

มีหลายปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถ (competence) ซึ่งในทางการแพทย์แล้วความเชื่อเก่า ๆ แบบไทย ๆ ที่ว่าอาวุโสคือความฉลาดนั้นอาจจะใช้ไม่ได้กับการทำเวชปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะว่าคนเราเมื่อแก่ตัวลงย่อมจะมีความถดถอยทางกายและจิตใจ จึงเป็นเรื่องที่แพทย์อาวุโสควรตระหนักถึงผลกระทบที่ตามมาจากการทำเวชปฏิบัติ ซึ่งไม่เป็นประโยชน์แก่สาธารณสุขเลย

การประเมินความสามารถ (competence) ของแพทย์เป็นมาตรการสำคัญประการหนึ่งโดยการประกันคุณภาพและหนึ่งในวิธีวัดความสามารถดังกล่าวคือ การที่แพทย์สมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่อง เพื่อจะได้ให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าพวกเขาจะได้รับบริการทางการแพทย์ที่ทันสมัย และจริง ๆ แล้วในแง่ของการประกันสุขภาพนั้น การร่วมกิจกรรม-ศึกษาต่อเนื่อง (CME) เป็นเพียงมาตรฐานขั้นต่ำในการได้มาซึ่งความสามารถ

ดังนั้นจึงนับเป็นเรื่องน่าเสียดายที่แพทย์อาวุโสหลายท่านออกโรงคัดค้านต่อต้านโครงการศึกษาต่อเนื่องสำหรับแพทย์ที่แพทย์สภาจัดทำขึ้น ถึงขนาดว่าแพทย์อาวุโสท่านหนึ่งนำความไม่พอใจส่วนตัวไปฟ้องศาลปกครองในข้อหาว่าแพทย์สภาละเมิดสิทธิพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ แล้วประชาชนจะหวังการตรวจรักษาที่ปลอดภัยได้อย่างไรเมื่อลำพัง CME ก็ไม่ทำแล้ว

คำสำคัญ : จริยธรรม, แพทย์สูงอายุ

ชุมศักดิ์ พงษ์พานิช, สุจิตต์ เผ่าสวัสดิ์, สุรศักดิ์ ฐานิพานิชกุล,
 เยื่อน ดันนิรันดร์, พินิจ กุลละวณิช, เอื้อชาติ กาญจนพิทักษ์
 จดหมายเหตุมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ๒๕๔๖; ๒๖: ๓๙๒-๓๙๔

* สมาชิกแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย ฯ

** ประธานราชวิทยาลัยอายุรแพทย์ ฯ และเลขาธิการแพทยสภา

*** กรรมการราชวิทยาลัยโรค นาลิกแพทย์, รองเลขาธิการแพทยสภา